

РАЗВИТИЕ МОТИВАЦИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА СТЕПЕН ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ПРИРОДАТА ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА МУЛТИМЕДИЙНИ СРЕДСТВА

Илка Петрова, Мариана Петрова

Мотивацията може да се разглежда като цикличен процес на непрекъснато взаимно въздействие и преобразуване, в който субектът на действие и ситуацията взаимно си влияят и резултатът от това е реално наблюдаваното поведение. Мотивацията в този случай се явява процес на непрекъснат избор и вземане на решение на основата на различни поведенчески алтернативи.

Мотивацията обяснява целенасочеността на действията, организираността и устойчивостта на цялостната дейност, насочена към достигане на определени цели.

Основната цел на проведеното изследване с ученици от четвърти клас в VIII ОУ „Юрий Гагарин” от град Сливен е: да се изследва влиянието на мултимедийните уроци при изучаване на природата върху мотивацията на учениците.

Обект на изследване е учебно-познавателната дейност на учениците при изучаване на темите по “Човекът и природата”, а **предмет** на изследването са възможностите за повишаване на мотивацията на учениците за изучаване на природата, чрез използване на мултимедийни презентации.

С възможностите на съвременните информационно-комуникационни технологии (ИКТ) и по-конкретно чрез мултимедийни презентации се представя нова, непозната за децата материя – процесите и явленията в природата. ИКТ дават възможност за: моделиране на процеси, които е невъзможно да се онагледят или са трудно възпроизводими в реални условия; допълнителни възможности за онагледяване; измерване и визуализация на бързо протичащи процеси; подробно разглеждане на отделни моменти от експеримента.

Обучението чрез мултимедийни средства поставя децата в нова, различна среда за действие, мислене, анализиране. По този начин провокира въображението им, засилва се активността на учениците.

Разработените уроци представляват мултимедиен продукт, създаден с Microsoft PowerPoint 2003 и Macromedia Flash MX по утвърдения от Министерството на образованието учебник “Човекът и природата” с автор доц. д-р М. Кабасанова. Структурата в основни линии е запазена същата, както на хартиения носител (спазва се модулният принцип). В различните модули е използван единен подход за представяне и осмисляне на съдържанието на всички теми от учебния предмет.

След мултимедийните презентации на темите от учебното съдържание по предмета “Човекът и природата” в четвърти клас е разработена анкета в писмена форма, с цел да се установи дали използването на новите технологии повишава интереса и мотивацията за изучаване на природата.

Анкетирането е проведено с две паралелки от четвърти клас, които са равностойни, чрез анкета. В тази възраст (11 год.) учениците все още са старателни, психически спокойни и ученето е основното им занимание. Много по-висок е интересът и мотивацията на четвъртокласниците за изучаване на природата чрез използване на мултимедийни средства, отколкото при използване на традиционните методи.

Резултатите от анкетата са представени в първични протоколи, а резултатите от обработката на протоколите се представят в честотни таблици.

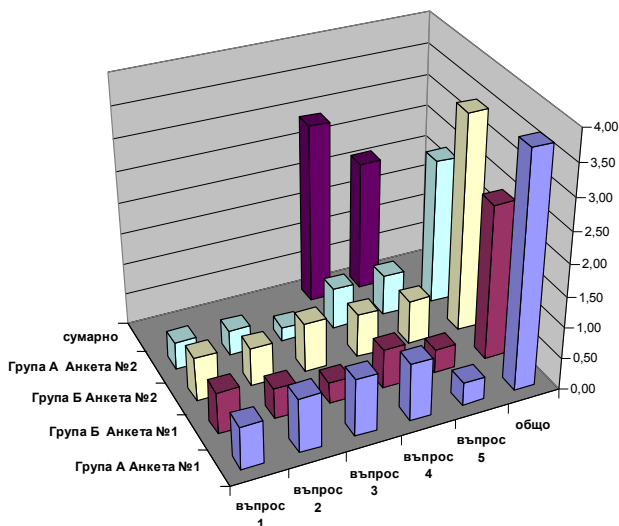
Група А:

Въпроси	Абсолютна честота (f_i)	Брой отговори (n)	Относителна честота ($f_{i\text{отн}}$)
1	15	22	15/22
2	19	22	19/22
3	20	22	20/22
4	20	22	20/22
5	8	22	8/22

Група Б:

Въпроси	Абсолютна честота (f_i)	Брой отговори (n)	Относителна честота ($f_{i\text{отн}}$)
1	14	21	14/21
2	10	21	10/21
3	7	21	7/21
4	13	21	13/21
5	8	21	8/21

Изводите, направени от честотните таблици са изразени в следната триизмерна графика:

	въпрос 1	въпрос 2	въпрос 3	въпрос 4	въпрос 5	общо
Група А Анкета №1	0,68	0,86	0,91	0,91	0,36	3,73
Група Б Анкета №1	0,67	0,48	0,33	0,62	0,38	2,48
Група Б Анкета №2	0,70	0,61	0,78	0,70	0,70	3,48
Група А Анкета №2	0,43	0,39	0,22	0,65	0,65	2,35
сумарно				2,88	2,09	

Представяне и анализ на резултатите от изследването.

В резултат на направените изчисления и публикуваната обобщена графика, могат да се направят следните изводи:

1. По групи:

- експерименталните групи показват трайни положителни резултати – мотивационните им характеристики надвишават средно 3 (три) пункта;

- общия резултат при контролните групи е с понижаващ се тренд. След като се размениха групите, т.е. и двата класа добиха представа от новия метод и среда на обучение, сумарния мотивационен резултат доби по-високи стойности.

2. По въпроси:

– Въпрос 1 (**Интересен ли ти беше урокът по природознание?**) – учениците от експерименталната група отчитат, че наблюдаваният урок в мултимедиен кабинет е бил интересен. При контролната група виждаме, че за голяма част от учениците предаденият по традиционен начин урок също е увлекателен. Това е нормално явление, тъй като те все още не са наблюдавали урок в мултимедиен кабинет. При размяната на контролната и експерименталната група при втората анкета ясно се разграничават желанията на децата за изучаване на природата с помощта на информационните технологии.

– Въпрос 2 (**Според теб бързо ли премина учебният час?**) – значително по-високи положителни отговори се наблюдават при експерименталните групи.

– Въпрос 3 (**Запомни ли съдържанието на урока?**) – отново по-висок положителен резултат дават експерименталните групи. Тук ясно се вижда повишената ефективност от въвеждането на мултимедийните технологии.

– Въпрос 4 (**Желая обучението по природознание да се провежда в мултимедиен кабинет**) – отчита желанието на учениците да изучават природата с помощта на компютърни средства. Мотивацията за изучаване на природата чрез ИТ видимо се повишава.

– Въпрос 5 (**Желая обучението по природознание да се провежда в класната стая чрез разказ от учителя**) – при него числовите стойности са с отрицателен знак, с цел обективно съпоставяне на резултатите с въпрос 4. Резултатите потвърждават желанието на децата за нов начин на обучение. (Въпросът играе ролята на контролен.)

От сумарната оценка за въпроси 4 и 5 ясно виждаме, че голямата част от учениците желае да се обучава и да възприема новите знания за природата с помощта на съвременните информационно-комуникационни технологии.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Иванов И., Илиева, В.* Типова учебна програма „Работа с компютри и информационни технологии в 1–4 клас“. МОН, 1998.

2. Маркова, А. К. и др. „Формирование мотивации учения“ – книга для учителя. М., Просвещение, 1990.

3. *Тодорова Л.* Взаимодействие между преподавателя и учещите се във виртуалната образователна среда. – Начално училище, 2002, № 5, с. 10.

РАЗВИТИЕ МОТИВАЦИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА СТЕПЕН ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ПРИРОДАТА ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА МУЛТИМЕДИЙНИ СРЕДСТВА

ИЛКА ПЕТРОВА, МАРИАНА ПЕТРОВА

Резюме

В статията се анализира проведеното изследване с ученици от четвърти клас в VIII ОУ “Юрий Гагарин” от град Сливен. Обект на изследване е учебно-познавателната дейност на учениците при изучаване на темите по “Човекът и природата”, а предмет на изследването са възможностите за повишаване на мотивацията на учениците за изучаване на природата, чрез използване на мултимедийни презентации.

С възможностите на съвременните информационно-комуникационни технологии и по-конкретно чрез мултимедийните презентации се представя нова, непозната за децата материя – процесите и явленията в природата.

DEVELOPMENT OF THE ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS' MOTIVATION FOR STUDYING THE NATURE USING MULTIMEDIA

ILKA PETROVA, MARIANA PETROVA

Summary

This article analyzes the implemented research with students from the fourth grade in VII OU “Juri Gagarin”, Sliven. The object of the research is the educational-cognitive activity of the students while learning “The human and the nature” themes, and the subjects of the research are the possibilities for increasing the students' motivation for learning the nature by using multimedia presentations.

With the possibilities of the nowadays information-communicational technologies (ICT) and particularly by the multimedia presentations, a new, unfamiliar to the children ground is presented – the natural processes and occurrences.